

Turvelpeltojen viljelysuositukset

Kohti ilmastoviisaampia turvelpeltojen viljelykäytäntöjä

Turvelpeltojen viljelysuositukset on tuotettu Luonnonvarakeskuksen vetämissä OMAIHKA- ja ARMI-hankkeissa

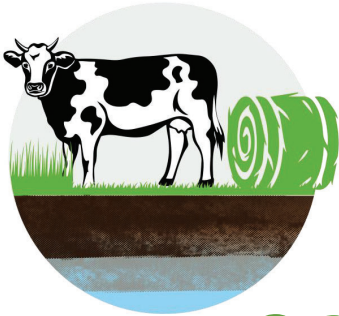

Kohti ilmastoviisaampia turvelpeltojen viljelykäytäntöjä

- Ilmastoviisaisten viljelykäytäntöjen tavoitteena on hidastaa turpeen hajoamista ja siten hillitä kasvihuonekaasujen vapautumista ilmakehään.
- Turvelpeltojen viljelysuositukset on suunnattu erityisesti pelloille, joissa turvetta on pellon pinnassa tai pintakerroksen alla. Toimenpiteet sopivat myös muille eloperäisille maille. Pohjavedenpinnan nosto ilmastotoimenpiteenä koskee vain pelloja, joissa turvekerroksen paksuus on vähintään 40 cm.
- Omalle tilalle soveltuvia keinoja tulee tarkastella tila- ja lohkokohtaisesti.
- Erilaisten keinojen soveltuvuuden ja tukimahdollisuuksien kartoittamiseksi kannattaa hyödyntää neuvontajärjestelmää.
- Osaa turvelpeltojen viljelysuosituksia on testattu Luonnonvarakeskuksen vetämissä Orgaanisten maiden ilmastopäästöjen hillintä nautakarjatiloilta (OMAIHKA)- ja Alueelliset ratkaisukeinot eloperäisten maatalousmaiden ilmastovaikutusten hillitsemisessä (ARMI)-hankkeissa.

Turvepelloilla kannattaa suosia monivuotisten kasvien viljelyä

”

Nurmipeitteisen turvepellon päästöt ovat huomattavasti pienemmät yksivuotisiin kasvustoihin verrattuna.

Luke @LUONNONVARAKESKUS

- Suosi seoskasvustoja. Monilajinen kasvusto sopeutuu erilaisiin sääoloihin, eri lajeilla voi parantaa pellon kantavuutta ja antaa turvaa sadon onnistumiselle muuttuvissa sääoloissa.
- Kuiviketuotannossa ruokohelpi on hyvä vaihtoehto viljojen oljen tilalle.
- Muista huolehtia pellon peruskunnosta: vesitalous, pH, ravinnetasapaino. Hyvin tuottava turvepelto on ilmaston kannalta parempi kuin heikkotuottoinen ja hyvät satotasot vähentävät peltoalan tarvetta tilatasolla.
- Vuodesta 2023 alkaen kaiken maatalouskäyttöön muusta käytöstä vuoden 2022 jälkeen otetun alan pitää olla pysyvästi nurmikasvustolla.
- Suomessa päästöjen määrittämiseen käytetään hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n päästökertoimia, jotka ovat turvepeltoilla yksivuotisella kasvulla 35 t CO₂ekv/ha/v ja nurmella 25 t CO₂ekv/ha/v.
- Turvepellon pitkäaikaiselle nurmiviljelylle voi hakea myös tukea.

Turvepeltojen monivuotisia nurmikasvustoja tukevia CAP-toimenpiteitä:

Turvepeltojen nurmet -toimenpide

- ✓ Toimenpiteellä vähennetään turvemaata olevien peltolohkojen kasvihuonekaasupäästöjä.
- ✓ Viljelijän on perustettava turvemaata olevalla peruslohkolla monivuotisen nurmikasvuston peittävä tuotantonurmi ja ylläpidettävä sitä.
- ✓ Kasvusto on säilytettävä lohkolta perustamisvuodesta sitoumuskauden loppuun asti.
- ✓ Nurmen saa uusia sitoumuskauden aikana vain ilman muokkausta.
- ✓ Kasvustoa saa lannoittaa, lohkolta ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita.
- ✓ Kasvusto on korjattava 31.8. mennessä.
- ✓ Toimenpiteestä vuosittain maksettava korvaus on 100 €/ha.
- ✓ HUOM. Tarkista lohkon korvauskelpoisuus etenkin uusien raivioiden osalta.

Ympärivuotinen kasvipeitteisyys, pitkäaikainen kasvusto ja vähemmän muokkausta

- Perusta nurmi huolella ja hyvin. Tähtää pitkäikäiseen ja hyvätuottoiseen nurmeen.
- Kasvipeite auttaa hillitsemään eroosiota ja ravinnekuormitusta.
- Harkitse mahdollisuuksien mukaan kyntövälin harventamista.
- Pidennä nurmen ikää paikkauskylvöjen avulla satotasot huomioiden.
- Talviaikaiselle kasvipeitteisyydelle sekä turvepeltojen pitkäaikaiselle nurmiviljelylle voi saada tukea.

Kasvipeitteisyyttä tukevia CAP-toimenpiteitä:

Talviaikainen vähimmäismaanpeite

- ✓ Ehdollisuuden vaatimusten mukaisesti vähintään 33 % tukihakuvuonna viljelijän hallinnassa olevasta pellon ja pysyvien kasvien alasta on säilytettävä kasvipeitteisenä syksystä seuraavaan kevääseen (31.10.–15.3.).
- ✓ Talviaikaisen vähimmäismaanpeitteen vaatimus voidaan täyttää myös pellon pinnalle jäävillä muilla kasvijätteillä kuin sängellä sekä kevennetyn muokkauksen aloilla.

Talviaikainen kasvipeite –toimenpide

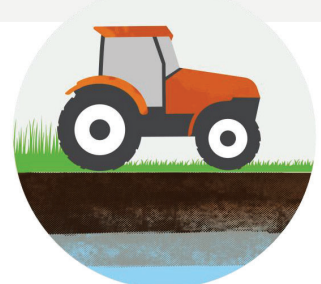
- ✓ Aktiiviviljelijä voi ilmoittaa talviaikaiseksi kasvipeitteeksi peltoalaa, pysyvien kasvien alaa ja pysyvää nurmea.
- ✓ Tukea voidaan myöntää pellon ja pysyvien kasvien aloille, jotka säilytetään muokkaamattomana sängellä tai määritellyillä muokkaamattomilla kasveilla 31.10.–15.4.
- ✓ Muokkaamattomuus tarkoittaa sitä, että alaa ei voi kyntää eikä muutoin muokata ja sänki- tai kasvipeite on säilytettävä.
- ✓ Tukea voidaan myöntää myös pysyvien nurmien alasta, joka säilytetään muokkaamattomana 31.10.–16.5..

Tutustu toimenpiteisiin tarkemmin <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/> ja hyödynnä neuvontakorvausneuvoja löytääksesi sopivat toimenpiteet tilallesi.

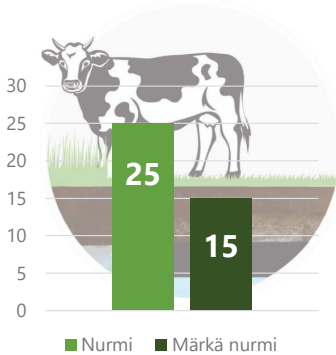
”

Kasvipeite ja muokkauksen harventaminen hillitsevät turpeen hajoamista ja siten kasvihuonekaasujen vapautumista.

Luke @LUONNONVARAKESKUS

Pohjaveden pinnan korottaminen turvepelloilla

Suomessa käytettävät IPCC:n päästökertoimet: nurmipeitteinen turvepelto 25 t CO₂ekv/ha/v ja nurmipeitteinen turvepelto 30 cm:iin korotetulla vedenpinnalla 15 t CO₂ekv/ha/v.

- Nykytiedon mukaan pohjavedenpinnan nostolla voidaan saavuttaa merkittävimmät päästövähennykset turvemaidella.
- Kuivatetuissa oloissa turvekerros on alttiina hajoamiselle. Vedenpintaa hallitsemalla osaa turvekerroksesta voidaan yrittää pitää vedenpinnan alapuolella.
- Erytesesti paksuturpeisilla mailla pohjavedenpinnan noston avulla voidaan vähentää pellolta muodostuvia kasviuonekaasupäästöjä. Pohjavedenpintaa voi nostaa esimerkiksi säätösalojilla tai patoamalla ojia.
- 30 cm:n vedenpinnalla hehtaariohtaiset kasviuonekaasupäästöt tutkimusten perusteella lähes puolittuvat, mutta jo 35-45 cm:n pohjavedenpinta on hyödyllinen.
- Säätösaloitus voi sopia altakasteluun, jolloin korotettu pohjavesi turvaa satoja kuivina kausina. Ojitusinvestoinneille ja niiden hoitotoimenpiteille on mahdollista hakea tukea.
- Kun turpeen hajoamista hidastetaan, salaojat säilyvät riittävällä syvyydellä pidempään, ja sulfaattimailla estetään samalla hapanta kuormitusta.
- IPCC:n päästökertoimet: nurmipeitteinen turvepelto 25 t CO₂ekv/ha/v ja nurmipeitteinen turvepelto 30 cm:iin korotetulla vedenpinnalla 15 t CO₂ekv/ha/v.

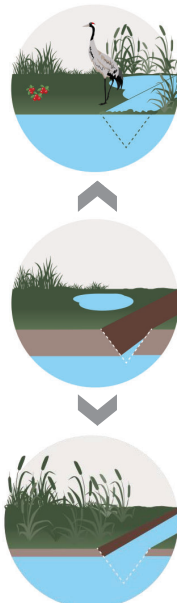
Pohjavedenpinnan korottamista tukevia toimia CAP:ssa

Valumavesien hallinta -toimenpide

- Ympäristösitoumuksen antanut viljelijä voi valita lohkohtaisen valumavesien hallinta-toimenpiteen, jos lohkolle on säätösaloitus, altakastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä.
- Lohkon on sijaittava happamalla sulfaattimailla tai sen on oltava maalajiltaan turvetta.
- Toimenpiteessä säädellään kuivatusjärjestelmien avulla pohjavedenpinnan tasoa ja pellolta lähtevien valumavesien määrää. Toimenpiteellä ehkäistään hapanta huuhtoumaa ja hidastetaan turpeen maatumista. Käytettävät menetelmät myös ehkäisevät tulvimista sekä vähentävät ravinteiden ja eroosioaineksen huuhtoumaa.
- Vuotuinen korvaus säätösaloituksen hoitamisesta on 77 €/ha ja altakastelusta tai kuivatusvesien kierrätyksestä 214 €/ha. Lohkolle voidaan valita vain yksi edellä mainituista toimenpiteistä.

Heikkotuottoisten turvepeltojen vettäminen

- Kuivatetuissa oloissa turvekerros on alttiina hajoamiselle.
- Erytesesti paksuturpeisilla mailla pohjavedenpinnan noston avulla voidaan vähentää pellolta muodostuvia kasviuonekaasupäästöjä.
- Heikkotuottoisille pelloille hyvä vaihtoehto voi olla niiden ennallistaminen suon kaltaiseksi alueeksi tai kosteikkoviljely.
- Pohjavedenpintaa voi nostaa esimerkiksi patoamalla ojia.
- Kosteikkojen perustamiselle ja hoidolle voi saada tukea, esim. ei-tuotannollisten investointien korvaus sekä ympäristösopimus kosteikkojen hoidosta.
- Poistuvien peltojen korvauskelpoisuuden voi mahdollisuuksien mukaan siirtää muille lohkoille.
- Heikkotuottoisen viljelyssä olevan turvepellon päästö ilmoitetaan viljelykasvin mukaan (monivuotiset 25 t CO₂ekv/ha/v tai yksivuotiset 35 t CO₂ekv/ha/v).
- Ennallistetun turvepellon päästökerroin IPCC:n mukaan on 2,8 t CO₂ekv/ha/vuosi.

Kosteikkojen perustamista ja hoitoa tukevia toimia CAP:ssa

Kosteikkojen hoito –ympäristösopimus

- Kosteikoksi muutetun turvepellon hoidolla hillitään ilmastonmuutosta.
- Kosteikoksi muutetun turvepellon hoitotoimenpiteitä ovat patorakenteista huolehtiminen, vedenpinnan korkeuden tarkkailu ja vedenpinnan pitäminen riittävällä korkeudella turpeen hajoamisen aiheuttamien kasviuonekaasupäästöjen ehkäisemiseksi.
- Sopimukseen hyväksytyt ala ei ole enää maatalousmaata, vaan sopimuslohkot ovat maatalousmaan ulkopuolista aluetta.
- Kosteikkojen hoitosopimuksen sopimuskausi on viisi vuotta.
- Sopimuksen vähimmäispinta-ala on 0,3 hehtaaria.
- Vuotuinen korvaus kosteikon hoitamisesta on 500 €/ha.

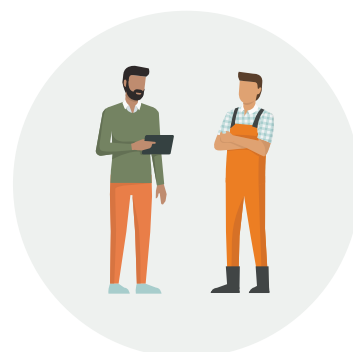
Uusien turvepeltojen raivauksen ennaltaehkäisy

- Välttämällä uusien turvepeltojen raivausta ja ojitusta estetään uusien kasvihuonekaasupäästölähteiden syntymistä.
- Pellon ravinnetasetta optimoimalla ja lannankäsittelyä kehittämällä voidaan parantaa ravinteiden hyväksikäyttöä pelloilla.
- Viljelyn turvepellon päästöt ovat hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n päästökertoimien mukaan yksivuotisella kasvilla 35 t CO₂ekv/ha/v ja nurmella 25 t CO₂ekv/ha/v.

Ehtoja uuden peltoalan raivaamiselle:

Maatalousmaaksi muusta käytöstä otettu ala ja turvemaiden suojeleminen

- ✓ Ehdollisuuden vaatimusten mukaisesti kaiken maatalouskäyttöön muusta käytöstä vuoden 2022 jälkeen otetun alan (kivennäismaa ja eloperäinen maa) pitää olla pysyvästi nurmikasvustolla. Nurmikasvuston voi uusia suorakylvönä tai kevennytyllä muokkauksella niin, että uusi kasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen. Kyntö on kielletty.
- ✓ Vuodesta 2025 alkaen turvemaiden suojelelvaatimus laajenee.

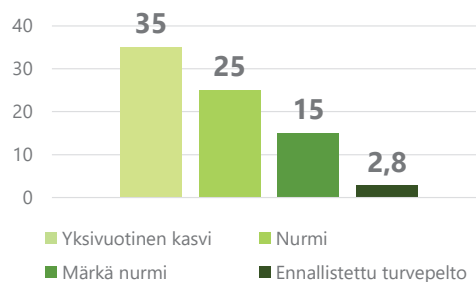
” Hyviä keinoja välttää raivaustarvetta voivat olla esimerkiksi:

- ✓ Tilusjärjestelyt, pellonvaihdot ja yhteistyö naapuritilojen kanssa.
- ✓ Satotasojen nosto olemassa olevilla pelloilla.
- ✓ Pellon käytön optimointi viljelykiertojen huolellisen suunnittelun avulla lohkojen maannos ja viljelyominaisuudet huomioiden.

Askeleita kohti ilmastoviisaampia turvepeltojen viljelykäytäntöjä

- 👣 Uusien turvepeltojen raivauksen ennaltaehkäisy
- 👣 Ympärivuotinen kasvipeitteisyys, pitkäaikainen kasvusto ja vähemmän muokkausta
- 👣 Monivuotisten kasvien viljelyn suosiminen turvepelloilla
- 👣 Pohjaveden pinnan korottaminen turvepelloilla
- 👣 Heikkotuottoisten turvepeltojen vettäminen

Turvepeltojen kasvihuonekaasupäästöt

Suomessa päästöjen määrittämiseen käytetään hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n päästökertoimia. Päästökertoimet ovat turvepelloilla yksivuotisella kasvilla 35 t CO₂ekv/ha/v ja nurmella 25 t CO₂ekv/ha/v, ja nurmipeitteinen turvepelto 30 cm:iin korotetulla vedenpinnalla 15 t CO₂ekv/ha/v. Ennallistetun turvepellon päästökertoimen IPCC:n mukaan on 2,8 t CO₂ekv/ha/vuosi.

Salaojituksen
Tukisäätiö sr

